

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Конфліктологія в соціальній роботі зі змістовим модулем: Медіація
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій
Розробник(и)	Котенко Олександр Олександрович, Данілова Дар'я Едуардівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 6-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 48 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 102 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 16 год. становить контактна робота з викладачем (8 год. лекцій, 8 год. практичних занять), 134 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Соціальна робота"
Передумови для вивчення дисципліни	Опанування ОК "Загальна та вікова психологія"
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

формування у студентів теоретичних знань в сфері медіації конфліктних ситуацій, а також практичних компетенцій щодо врегулювання конфліктних ситуацій медіаційними засобами

4. Зміст навчальної дисципліни

<p>Тема 1 Конфлікт як соціальне явище, роль соціального працівника в управлінні конфліктними ситуаціями</p> <p>Об'єкт конфліктології ; категорії та закони конфліктології; методи конфліктології; функції конфліктології; сутність конфлікту; структура конфлікту; межі та масштаб конфлікту; соціальні функції конфліктів; класифікація конфліктів; детермінація конфліктів; джерела соціальних конфліктів; рушійні сили конфлікту; причини конфліктів; мотивація конфліктантів; роль соціального працівника в управлінні конфліктними ситуаціями</p>
<p>Тема 2 Динаміка розвитку конфліктної ситуації, соціальна робота на кожному із етапів розвитку конфлікту</p> <p>Передконфліктна стадія конфлікту; конфліктна стадія розвитку конфлікту; післяконфліктна стадія конфлікту; основні стратегії конфліктної поведінки; тактики поведінки в конфлікті</p>
<p>Тема 3 Суб'єктивний фактор соціального конфлікту</p> <p>Аналіз суб'єктів-учасників конфліктів; характеристика суб'єктів-учасників конфлікту; суб'єктивно-психологічні риси і «типи» конфліктантів; соціальні «ролі» учасників конфлікту;</p>
<p>Тема 4 Основні види соціальних конфліктів, засоби протидії їх розвитку та інструментарій їх подолання</p> <p>Економічний конфлікт; політичний конфлікт; правовий конфлікт; конфлікти духовно-культурної сфери; релігійні конфлікти; міжнаціональні конфлікти; трудовий конфлікт; соціально-професійний конфлікт; адміністративний конфлікт; сімейно-побутові конфлікти; глобальні конфлікти цивілізації;</p>
<p>Тема 5 Теоретико-практичні аспекти управління соціальними конфліктами</p> <p>Управління конфліктною ситуацією; модель управлінського впливу; попередження конфліктів; розв'язання конфліктів: шляхи і технології; методи розв'язання конфліктів</p>
<p>Тема 6 Суть та природа медіації конфліктних ситуацій, учасники медіації</p> <p>Поняття та природа медіації; принципи медіації; види медіації; моделі медіації; право на медіацію; сторони медіації; медіатор, його значення та функції; інші учасники медіації</p>
<p>Тема 7 Медіаційна процедура та майстерність медіатора</p> <p>Загальна характеристика медіаційної процедури; премоделіація; стадії медіації; підготовча стадія; збір інформації та визначення тем для обговорення; робота з інтересами та потребами сторін; пошук та оцінка варіантів рішення; оформлення домовленостей; постмедіація; медіатор як професія; компетентності медіатора; конфліктологічна компетентність медіатора; комунікативна компетентність медіатора; процедурна компетентність медіатора; рефлексивна компетентність медіатора; правова компетентність медіатора; техніки медіатора; активне слухання; невербальна комунікація; постановка запитань; перефразування; робота з емоціями</p>

Тема 8 Нормативне регулювання медіації та особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин

Міжнародні стандарти медіації; європейські стандарти медіації; медіація в українському праві; етичні засади медіації; саморегулювання в медіаторській спільноті; соціальна медіація; шкільна медіація; сімейна медіація; бізнес-медіація; медіація в трудових відносинах; медіація в адміністративно-правових відносинах; медіація у сфері міжнародних відносин

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	розуміти сутність та природу конфліктів, причин їх виникнення, етапів розвитку, а також роль соціального працівника у подоланні конфліктних ситуацій
PH2	знати особливості основних видів соціальних конфліктів, володіти інструментарієм протидії розвитку конфліктних ситуацій та їх подолання
PH3	розуміти суть медіації, а також фундаментальну роль медіатора як основного посередника при вирішенні конфліктних ситуацій, а також його компетенції та техніки
PH4	знати особливості медіаційної процедури, суть особливості та інструментарій, що застосовується на кожному із її етапів, а також орієнтуватися у міжнародних нормативних аспектах медіаційного процесу
PH5	розуміти особливості та специфіку медіації в різних сферах суспільних відносин

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

CH1	ЗК11 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
CH2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
CH4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
CH5	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
CH6	ФК15 Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.
CH7	ФК21 Здатність організовувати та проводити заходи профілактики складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізації їх негативних наслідків для осіб/сімей мешканців адміністративно-територіальної одиниці /територіальної громади

8. Види навчальних занять

Тема 1. Конфлікт як соціальне явище, роль соціального працівника в управлінні конфліктними ситуаціями

<p>Лк1 "Сутність конфлікту як соціального явища"</p> <p>Об'єкт конфліктології ; категорії та закони конфліктології; методи конфліктології; функції конфліктології; сутність конфлікту; структура конфлікту; межі та масштаб конфлікту; соціальні функції конфліктів</p>
<p>Лк2 "Види конфліктів та роль соціального працівника в управлінні конфліктними ситуаціями" (денна)</p> <p>Класифікація конфліктів; детермінація конфліктів; джерела соціальних конфліктів; рушійні сили конфлікту; причини конфліктів; мотивація конфліктантів; роль соціального працівника в управлінні конфліктними ситуаціями</p>
<p>Пр1 "Сутність конфлікту як соціального явища"</p> <p>Об'єкт конфліктології ; категорії та закони конфліктології; методи конфліктології; функції конфліктології; сутність конфлікту; структура конфлікту; межі та масштаб конфлікту; соціальні функції конфліктів</p>
<p>Пр2 "Види конфліктів та роль соціального працівника в управлінні конфліктними ситуаціями" (денна)</p> <p>Класифікація конфліктів; детермінація конфліктів; джерела соціальних конфліктів; рушійні сили конфлікту; причини конфліктів; мотивація конфліктантів; роль соціального працівника в управлінні конфліктними ситуаціями</p>
<p>Тема 2. Динаміка розвитку конфліктної ситуації, соціальна робота на кожному із етапів розвитку конфлікту</p>
<p>Лк3 "Динаміка розвитку конфліктної ситуації, соціальна робота на кожному із етапів розвитку конфлікту"</p> <p>Передконфліктна стадія конфлікту; конфліктна стадія розвитку конфлікту; післяконфліктна стадія конфлікту; основні стратегії конфліктної поведінки; тактики поведінки в конфлікті</p>
<p>Пр3 "Динаміка розвитку конфліктної ситуації, соціальна робота на кожному із етапів розвитку конфлікту"</p> <p>Передконфліктна стадія конфлікту; конфліктна стадія розвитку конфлікту; післяконфліктна стадія конфлікту; основні стратегії конфліктної поведінки; тактики поведінки в конфлікті</p>
<p>Тема 3. Суб'єктивний фактор соціального конфлікту</p>
<p>Лк4 "Суб'єктивний фактор соціального конфлікту"</p> <p>Аналіз суб'єктів-учасників конфліктів; характеристика суб'єктів-учасників конфлікту; суб'єктивно-психологічні риси і «типи» конфліктантів; соціальні «ролі» учасників конфлікту</p>

<p>Пр4 "Суб'єктивний фактор соціального конфлікту"</p> <p>Аналіз суб'єктів-учасників конфліктів; характеристика суб'єктів-учасників конфлікту; суб'єктивно-психологічні риси і «типи» конфліктантів; соціальні «ролі» учасників конфлікту</p>
<p>Тема 4. Основні види соціальних конфліктів, засоби протидії їх розвитку та інструментарій їх подолання</p>
<p>Лк5 "Основні види соціальних конфліктів"</p> <p>Економічний конфлікт; політичний конфлікт; правовий конфлікт; конфлікти духовно-культурної сфери; релігійні конфлікти; міжнаціональні конфлікти</p>
<p>Лк6 "Основні види соціальних конфліктів, соціальна робота із протидії конфліктам" (денна)</p> <p>Трудовий конфлікт; соціально-професійний конфлікт; адміністративний конфлікт; сімейно-побутові конфлікти; глобальні конфлікти цивілізації, соціальна робота із протидії конфліктам</p>
<p>Пр5 "Основні види соціальних конфліктів"</p> <p>Економічний конфлікт; політичний конфлікт; правовий конфлікт; конфлікти духовно-культурної сфери; релігійні конфлікти; міжнаціональні конфлікти</p>
<p>Пр6 "Основні види соціальних конфліктів, соціальна робота із протидії конфліктам" (денна)</p> <p>Трудовий конфлікт; соціально-професійний конфлікт; адміністративний конфлікт; сімейно-побутові конфлікти; глобальні конфлікти цивілізації, соціальна робота із протидії конфліктам</p>
<p>Тема 5. Теоретико-практичні аспекти управління соціальними конфліктами</p>
<p>Лк7 "Теоретико-практичні аспекти управління соціальними конфліктами" (денна)</p> <p>Управління конфліктною ситуацією; модель управлінського впливу; попередження конфліктів; розв'язання конфліктів: шляхи і технології; методи розв'язання конфліктів</p>
<p>Пр7 "еоретико-практичні аспекти управління соціальними конфліктами" (денна)</p> <p>Управління конфліктною ситуацією; модель управлінського впливу; попередження конфліктів; розв'язання конфліктів; шляхи і технології; методи розв'язання конфліктів</p>
<p>Тема 6. Суть та природа медіації конфліктних ситуацій, учасники медіації</p>
<p>Лк8 "Суть та природа медіації конфліктних ситуацій, учасники медіації" (денна)</p> <p>Поняття та природа медіації; принципи медіації; види медіації; моделі медіації; право на медіацію; сторони медіації; медіатор, його значення та функції; інші учасники медіації</p>
<p>Пр8 "Суть та природа медіації конфліктних ситуацій, учасники медіації" (денна)</p> <p>Поняття та природа медіації; принципи медіації; види медіації; моделі медіації; право на медіацію; сторони медіації; медіатор, його значення та функції; інші учасники медіації</p>

<p>Тема 7. Медіаційна процедура та майстерність медіатора</p>
<p>Лк9 "Особливості медіаційної процедури, стадії медіації" (денна) Загальна характеристика медіаційної процедури; премедіація; стадії медіації; підготовча стадія; збір інформації та визначення тем для обговорення; робота з інтересами та потребами сторін; пошук та оцінка варіантів рішення; оформлення домовленостей; постмедіація</p>
<p>Лк10 "Медіатор, значення медіатора в вирішенні соціальних конфліктів, майстерність медіатора" (денна) Медіатор як професія; компетентності медіатора; конфліктологічна компетентність медіатора; комунікативна компетентність медіатора; процедурна компетентність медіатора; рефлексивна компетентність медіатора; правова компетентність медіатора; техніки медіатора; активне слухання; невербальна комунікація; постановка запитань; перефразування; робота з емоціями</p>
<p>Пр9 "Особливості медіаційної процедури, стадії медіації" (денна) Загальна характеристика медіаційної процедури; премедіація; стадії медіації; підготовча стадія; збір інформації та визначення тем для обговорення; робота з інтересами та потребами сторін; пошук та оцінка варіантів рішення; оформлення домовленостей; постмедіація</p>
<p>Пр10 "Медіатор, значення медіатора в вирішенні соціальних конфліктів, майстерність медіатора" (денна) Медіатор як професія; компетентності медіатора; конфліктологічна компетентність медіатора; комунікативна компетентність медіатора; процедурна компетентність медіатора; рефлексивна компетентність медіатора; правова компетентність медіатора; техніки медіатора; активне слухання; невербальна комунікація; постановка запитань; перефразування; робота з емоціями</p>
<p>Тема 8. Нормативне регулювання медіації та особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин</p>
<p>Лк11 "Міжнародні стандарти медіації" (денна) Міжнародні стандарти медіації; європейські стандарти медіації; медіація в українському праві; етичні засади медіації; саморегулювання в медіаторській спільноті</p>
<p>Лк12 "Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин" (денна) Соціальна медіація; шкільна медіація; сімейна медіація; бізнес-медіація; медіація в трудових відносинах; медіація в адміністративно-правових відносинах; медіація у сфері міжнародних відносин</p>
<p>Пр11 "Міжнародні стандарти медіації" (денна) Міжнародні стандарти медіації; європейські стандарти медіації; медіація в українському праві; етичні засади медіації; саморегулювання в медіаторській спільноті</p>

Пр12 "Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин" (денна)

Соціальна медіація; шкільна медіація; сімейна медіація; бізнес-медіація; медіація в трудових відносинах; медіація в адміністративно-правових відносинах; медіація у сфері міжнародних відносин

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН4	Проблемне навчання
МН5	Командно-орієнтоване навчання (TBL)

Лекції, практичні заняття, самостійна робота крім того, що забезпечують студентів матеріалами з цього предмету, також допомагають визначитися з методами, стратегіями поведінки під час конфліктів (МН1). Доповнюються практичними вправами у вигляді розв'язання кейсів (МН2), груповими вправами (МН5) елементами проблемного навчання (МН4), виконання таких вправ дає студентам можливість застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних задач. Крім того, передбачене самостійне виконання дослідницького завдання, яке направлене на пошук та виявлення конфліктних ситуацій в різних життєвих та професійних обставинах, проведення аналізу конфліктогенних факторів, а також пропонування студентами інструментів вирішення таких конфліктних ситуацій (МН3)

Заплановані методи навчання сприяють розвитку у студентів таких загальних компетентностей: - ЗК11 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. - ФК15 Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад. - ФК21 Здатність організувати та проводити заходи профілактики складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізації їх негативних наслідків для осіб/сімей мешканців адміністративно-територіальної одиниці /територіальної громади.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Виконання модульних контрольних робіт
НД3	Підготовка реферату
НД4	Захист реферату
НД5	Підготовка пошуково-дослідного завдання
НД6	Захист пошуково-дослідного завдання

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Експрес-тестування	Коротке стрес-тестування по матеріалу інтерактивних лекцій	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua
МФО2 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Проведення контролю вивченого матеріалу у формі опитування, обговорення, мозкового штурму	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua
МФО3 Підготовка реферату	Підготовка короткого реферату	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua
МФО4 Захист реферату	Захист короткого реферату із презентацією	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua

МФО5 Підготовка пошуково-дослідницького завдання	Підготовка дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua
МФО6 Захист пошуково-дослідницького завдання	Презентування здобувачами результатів виконання дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua
МФО7 Виконання модульних контрольних робіт	Модульні контрольні роботи у формі відкритих питань, ситуаційних вправ та/або тестів	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Робота на практичних заняттях та/або завдань на платформі МІХ/месенджерах(в особливих умовах)	Активність на практичних заняттях, виконання завдань, заданих викладачем	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua
МСО2 Підготовка реферату	Підготовка короткого реферату	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua
МСО3 Захист реферату	Захист коротких рефератів із презентацією	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua

МСО4 Підготовка пошуково-дослідницького завдання	Підготовка дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua
МСО5 Захист пошуково-дослідницького завдання	Презентування здобувачами результатів виконання дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua
МСО6 Атестаційні заходи	Модульні контрольні роботи у формі відкритих питань, ситуаційних вправ та/або тестів	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачами відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua, d.danilova@socio.sumdu.edu.ua

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Семестр викладання		100 балів		
МСО1. Робота на практичних заняттях та/або завдань на платформі МІХ/месенджерах(в особливих умовах)		36		
	12x3	36	20	Так
МСО2. Підготовка реферату		5		
		5	5	Так
МСО3. Захист реферату		5		
		5	5	Так
МСО4. Підготовка пошуково-дослідницького завдання		10		
		10	5	Так
МСО5. Захист пошуково-дослідницького завдання		10		

		10	5	Так
МСО6. Атестаційні заходи		34		
	2x17	34	20	Так

1. Поточні контрольні роботи, тести та опитування. 2. Модульні контрольні роботи. 3. Підготовка та захист пошуково-дослідницького завдання. 4. Підготовка короткої доповіді.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Графічні засоби (схеми, графіки, діаграми тощо)
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН4	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання, блоки аналітики та візуалізації Microsoft Excel тощо)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Конфліктологія та медіація: навчальний посібник / В. І. Докаш. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2022. 249 с.
2	Медіація у професійній діяльності юриста: підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилук, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса: Екологія, 2020. 456 с.
3	Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація: підручник для підготовки професійного переговорника. Дніпро ТОВ «Дріант», видання 2-е перероблене, 2021. 344 с.
4	Чанишева Г. І. Соціальний діалог: навч.-метод. посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 81 с.
Допоміжна література	
1	Котенко, О. О. 5660 Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни "Конфліктологія" [Електронний ресурс] : для студ. спец. 028 "Менеджмент соціокультурної діяльності" денної та заочної форм навчання / О. О. Котенко. — Суми : СумДУ, 2023. — 11 с.
2	Koshechko N.V. Actual ideas of pedagogical conflictology for preparation of educational professionals in domestic classical universities- LAP LAMBERT Academic Publishing, 2020. – 147 p.
3	Кононець М.О. Психологія конфлікту: комплекс навчально-методичного забезпечення підготовки бакалаврів всіх спеціальностей./ Кононець М.О. Укл.:– К., НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2019. - 48с

4	Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія: навчально-методичний посібник / Т. Ф. Матвійчук. – Львів, «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2020. - 76 с
5	Вступ до альтернативного вирішення спорів: навч. посіб. / Г. В. Анікіна, Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелінська [та ін.]; під ред. У. Хелльманна, Н. Л. Бондаренко-Зелінської. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2019. 234 с.
6	Гаро Г. О. Мирне вирішення сімейних спорів. Х.: Фактор, 2019. 80 с.
7	Конфліктологія та теорія переговорів [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Т.П. Яхно, І. О. Куревіна. — К. : ЦУЛ, 2019. — 168 с.
8	Домашенко, М. Д., Школа, В. Ю., Котенко, О. О., Домашенко, В. С. Розвиток ринку туристичних послуг в умовах гібридних загроз: Європейський досвід для України // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 2021. № 3. С. 69-79. DOI: 10.21272/1817-9215.2021.3-8